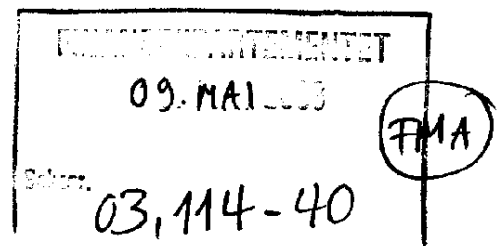

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep

0030 OSLO

8. mai 2003

Høringssvar – Forslag til endringer i regnskapsloven og nye forskrifter til loven

Vi viser til høringsnotat datert 20.12.2002 med forslag til endringer i lov av 17.juli 1998 nr. 56 om årsregnskap m.v. (regnskapsloven) og nye forskrifter til loven.

Del 1 Forslag til gjennomføring av Europaparlaments- og rådsdirektiv nr. 2001/65/EF (direktivet om virkelig verdi)

Ifølge høringsnotatet er formålet med direktivet å tillate anvendelsen av den internasjonale regnskapsstandarden om regnskapsføring og vurdering av finansielle instrumenter. Det er for tiden en slik internasjonal regnskapsstandard, nemlig IAS 39. Som det også fremgår av høringsnotatet, har IASB sendt på høring et utkast til revidert IAS 39 (og IAS 32 som omfatter "disclosure and presentation" av finansielle instrumenter). Det kom en rekke innsigelser mot flere av endringsforslagene. IASBs opprinnelige plan var å vedta revidert IAS 39 i løpet av annet halvår 2003. Det er imidlertid uklart om dette vil kunne skje samt om når en revidert IAS 39 i så fall vil kunne tre i kraft.

Dette skyldes ikke minst at det innen EU er betydelig motstand mot nåværende versjon av IAS 39. Denne motstand har øket kraftig siden høringsnotatet ble utarbeidet i desember 2002. Motstanden skyldes ikke minst at enkelte brukergrupper mener at standarden er kompleks og at den inneholder løsninger som for mange oppfattes som kontroversielle. Som et resultat av dette har bl.a. IASB nylig arrangert en rekke rundebordskonferanser for å drøfte forslag til forenkling av IAS 39 samt for å avklare spørsmål knyttet til endringsforslagene. Resultatene av disse sonderinger og vurderinger er nå til behandling hos IASB og det er dermed fortsatt uklart hva den endelige løsning vil bli.

NRS har merket seg at utvalgets vurderinger i dette høringsnotat *kun relaterer seg til regnskapsåret 2004* og at dette er utvalgets *foreløpige* vurderinger. Det kan således skje endringer i utvalgets innstilling som antas fremlagt i juni 2003. NRS forventer at de endringer som vil komme i norsk regnskapslovgivning som et resultat av utvalgets hovedinnstilling først vil kunne gjennomføres fra regnskapsåret 2005. Dette tidspunkt sammenfaller med tidspunkt for anvendelse av IAS (IFRS) i konsernregnskapet for børsnoterte selskaper i EU. I tråd med

ønsket om internasjonal regnskapsharmonisering forventer vi at dette også vil bli gjort gjeldende for norske (børsnoterte) selskaper.

NRS forventer at implementering av revidert regnskapslov og tilpasning til nye internasjonale regnskapsstandarder frem til 2005 i seg selv vil være en utfordrende oppgave. Til tross for at NRS særlig i de senere år har lagt økende vekt på at norske regnskapsstandarder skal være tilpasset internasjonale regnskapsstandarder, viser sammenligninger at det fortsatt er en del forskjeller. Det er derfor et betydelig behov for opplæring i og vurdering av hvilke forskjeller som eksisterer mellom dagens norske regnskapsbestemmelser/-standarder og de internasjonale regnskapsstandarder. Dette gjelder ikke minst for regnskapsprodusentene, men også for de ulike regnskapsbrukere som skal forstå regnskaper som er utarbeidet etter nye prinsipper og med nye noteopplysninger. Det forhold at de internasjonale regnskapsstandarder samtidig undergår betydelige endringer, kompliserer dette arbeidet ytterligere.

Innføring av virkelig verdi direktivet har som formål å legge til rette for anvendelsen av internasjonal regnskapsstandard for finansielle instrumenter. Vi har ingen norsk regnskapsstandard for finansielle instrumenter. Utvalget uttaler at det "...bør være en prioritert oppgave for standardsettende organ å utvikle en norsk regnskapsstandard for finansielle instrumenter" og viser i den forbindelse til NRS diskusjonsnotat om Finansielle instrumenter som ble sendt på høring høsten 2002. Dette diskusjonsnotatet er basert på IAS 39 og ble i første rekke utarbeidet for å forberede norske regnskapsprodusenter og -brukere på de løsninger som er inntatt i denne standard. Internasjonale standardsettende organer har brukt et betydelig antall år på å forsøke å få aksept for standarder for regnskapsføring og vurdering av finansielle instrumenter. Det er etter NRS vurdering ikke tidsmessig mulig å utarbeide et høringsutkast til en norsk standard for finansielle instrumenter som deretter kan finne sin form som en foreløpig standard til 2004 som grunnlag for en ensartet norsk regnskapspraksis fra dette tidspunkt. NRS forventer at de løsninger som finnes i en revidert IAS 39 også vil være de som skal legges til grunn for norske (børsnoterte) selskaper. NRS avventer derfor den videre bearbeiding av NRS (D) Finansielle Instrumenter i påvente av den videre utvikling av IAS 39. I og med at det for tiden er så stor usikkerhet om så vel innhold som ikrafttreden av revidert IAS 39, vil det derfor fra 2004 neppe være noen klar veiledning for regnskapsføring og vurdering av finansielle instrumenter.

På denne bakgrunn synes NRS at det vil være problematisk å få regnskapsregler for finansielle instrumenter som kun skal gjelde for regnskapsåret 2004 og uten at det finnes en regnskapsstandard. Vi foreslår at implementering av direktivet om virkelig verdi bør utsettes slik at det sammenfaller med de øvrige endringer som vil komme som et resultat av utvalgets hovedinnstilling og som forutsettes å ville gjelde fra 2005. NRS mener at dette må kunne forsvares med at tidsplan for gjennomføring av direktivet om virkelig verdi formodentlig må ha tatt utgangspunkt i at det skulle ha foreligget en gjennomarbeidet og generelt akseptert internasjonal regnskapsstandard på dette tidspunkt. Etter det vi har forstått er det også andre land som ikke vil gjennomføre implementeringen for 2004.

NRS er innforstått med at utvalget foreslår at bruk av de nye regler for regnskapsføring og vurdering av finansielle instrumenter er utformet som "kan-regler" som betyr at det enkelte selskap kan selv velge å ta disse i bruk. Fordi det er tvilsomt at det vil foreligge en revidert internasjonal regnskapsstandard som vil gi en klar og entydig veiledning for regnskapsføring og vurdering av finansielle instrumenter til 2004, vil innføring av nye regler for 2004 alene kunne gi ulik regnskapsføring mellom selskaper og også mellom år, hvis det kommer endrede regler allerede fra 2005. Regnskapsføring og vurdering av finansielle instrumenter til virkelig

verdi stiller regnskapsprodusentene overfor en rekke kompliserte valg som krever forberedelse og modning for å sikre pålitelig gjennomføring. Kravene til pålitelighet og sammenlignbarhet taler derfor likevel for utsatt gjennomføring av de foreslåtte regler.

Hvis departementet ikke finner det hensiktsmessig eller mulig å utsette implementering av virkelig verdi direktivet, mener vi at det må vurderes på nytt om det kun skal være mulig å anvende eventuelle nye regler for konsernregnskapet. NRS er av den oppfatning at det kan være meget utfordrende for regnskapsprodusentene å rapportere korrekte tall på konsernnivå uten at sikringsføring er gjennomført i selskapsregnskapene for datterselskapene. NRS er innforstått med at eventuell bruk av de nye vurderingsreglene i selskapsregnskapet vil kreve at det først skjer en avklaring av selskapsrettslige og skattemessige konsekvenser. En slik avklaring vil nødvendigvis ta noe tid, noe som er et ytterligere argument for at det kan være hensiktsmessig å utsette implementering av direktivet om virkelig verdi.

Del 2 Egenkapitalmetoden/Bruttometoden i selskapsregnskapet

NRS er enig i de vurderinger og det forslag som legges frem i del 2 av høringsnotatet.

Med vennlig hilsen
Norsk RegnskapsStiftelse

Idar Eikrem